

RAPORT Z WIZYTACJI
(powtórna ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniu 28 kwietnia 2018 r. na kierunku pedagogika prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych i obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Społeczno – Gospodarczym Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior - członek PKA

członkowie:

dr hab. Sławomir Przybyliński – ekspert PKA

Część I : Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 580/2015 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2015 r.

Uchwała PKA nr 580/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Społeczno – Gospodarczym Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim zawierała następujące uwagi:

1. *Występuje brak właściwej korelacji między kierunkiem, specjalnością i wzorcowymi efektami kształcenia. Program specjalności „Wczesna edukacja z rewalidacją indywidualną” zawierał treści kształcenia z zakresu pedagogiki specjalnej, nieodnoszące się do przyjętych efektów kształcenia, a ponadto nie przewidywał zajęć wychowania fizycznego.*
2. *Wskazane sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia nie zawsze były właściwe, bowiem przewidziano rozwiązania niemożliwiające skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (w szczególności obecność na zajęciach). W części sylabusów założono znaczną liczbę efektów kształcenia, co budzi wątpliwości co do możliwości ich pełnego osiągnięcia.*
3. *W procedurze dyplomowania stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do recenzowania prac dyplomowych.*
4. *Badanie losów absolwentów odbywa się nieformalnie; brak jest systematycznych badań w tym zakresie. Uczelnia nie przedstawiła informacji dotyczącej wykorzystania dokumentacji badań ankietowych przeprowadzonych wśród absolwentów po ukończeniu studiów. Trudno jest zatem stwierdzić, jaka jest skuteczność tych badań w odniesieniu do doskonalenia koncepcji, efektów kształcenia i programu studiów.*
5. *Suplementy do dyplomów nie zostały wypełnione w sposób jednolity, nie zawierały m. in. wykazu efektów kształcenia, a także dokładnych danych o przebytych praktykach (w tym godzinach praktyki i miejscach jej realizacji).*
6. *Stwierdzono niewłaściwy nadzór nad realizacją praktyk. W części dzienników opis przebiegu praktyki był powierzchowny i zdawkowy. W zdecydowanej większości analizowanych dzienników praktyk brak było opinii opiekuna praktyk o pracy studenta oraz oceny praktyki. W dokumentacji istniały znaczne braki w niezbędnych materiałach z praktyk (w tym szczególnie ważnych na specjalności nauczycielskiej raportów z przebiegu praktyki, scenariuszy zajęć, kart hospitacji przeprowadzonych przez praktykanta itp.).*
7. *System pomocy materialnej wymaga dostosowania do przepisów wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1198) w zakresie wskazanym w Raporcie z wizytacji.*

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I

Ustalenia ZO PKA

Nad prawidłowością działań naprawczych czuwała Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, oraz Rada Programowa Kierunku Pedagogika ds. Jakości Kształcenia.

Ad. 1.

Uczelnia zrezygnowała z prowadzenia kształcenia na specjalności „Wczesna edukacja z rewalidacją indywidualną”, a w jej miejsce wprowadzono (Uchwała nr 5/2015 z dnia 25 marca 2015 r.) specjalność „Wczesna edukacja z elementami logopedii”. Zamknięcie kształcenia na specjalności Wczesna edukacja z rewalidacją indywidualną czyni zarzuty sformułowane wobec niej za nieaktualne.

Jednocześnie ZO PKA w odniesieniu do nowej specjalności stwierdza, iż zaprojektowane kierunkowe efekty kształcenia dla specjalności „Wczesna edukacja z elementami logopedii” składają się z 17 efektów z zakresu wiedzy, 13 z zakresu umiejętności i 7 z kompetencji społecznych. Należy wskazać, iż odwrócone są proporcje liczby efektów między wiedzą, a umiejętnościami. Otóż profil praktyczny winien eksponować bardziej umiejętności, w powiązaniu z wiedzą. Tym niemniej widoczny w przyjętych efektach jest ich praktyczny wymiar. Zaprojektowane efekty kierunkowe są zrozumiałe oraz czytelne. Tym samym istnieje realna możliwość ich osiągnięcia przez studentów. Jednostka nie opracowała efektów specjalnościowych (szczególnie dla specjalności Wczesna edukacja z elementami logopedii). Warto to uczynić, gdyż to efekty specjalnościowe profilują specjalność i po ich zaprojektowaniu najlepiej stwierdzić, czy uwzględniają one zakres efektów kształcenia określony w standardach kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U z 2012 r., poz. 131).

W programie kształcenia tej specjalności ujęto zajęcia o nazwie Warsztaty z gier i zabaw ruchowych, niezbędne do realizacji standardu kształcenia nauczycieli. Zmiany te wprowadzono w roku akademickim 2015/2016 i 2016/2017. ZO PKA stwierdza w

odniesieniu do tych zajęć, że stanowią one istotny element programu kształcenia korespondujący z kompetencjami nauczycielskimi. Jednakże zauważono, iż w programie kształcenia brakuje przykładowo przedmiotów/treści z podstaw dotyczących poziomu przedszkola i klasy I-III szkoły podstawowej (np. Pedagogika przedszkola, pedagogika wczesnoszkolna). Natomiast łączy się, co może budzić wątpliwości, szereg treści w jednym przedmiocie kilkunastogodzinnym, np. Edukacja polonistyczna w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z metodyką; Edukacja matematyczna w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z metodyką; Edukacja przyrodnicza w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z metodyką; Edukacja artystyczna w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z metodyką. Otóż wątpliwym stają się możliwości osiągnięcia przez studentów efektów i przyswojenia sobie wielu treści podczas jedynie kilkunastu godzin z poziomu przedszkolnego i wczesnoszkolnego w zakresie specjalistycznej edukacji oraz metodyki.

Ocena ZO PKA

Wobec wycofania się z kształcenia na specjalności **Wczesna edukacja z rewalidacją indywidualną** zarzut sformułowany w Uchwale 508/2015 r. jest nieaktualny.

ZO PKA dokonał oceny merytorycznej nowej specjalności. Jej konstrukcję należy uznać za właściwą, jednakże wybrane elementy wymagają nadal doskonalenia.

Ad. 2.

Ustalenia ZOPKA

- **Uczelnia dokonała analizy i weryfikacji sylabusów**, dokonano istotnych zmian w zakresie kryteriów weryfikacji i oceny efektów kształcenia, aby umożliwiała one dokonanie oceny „rzeczywiście osiągniętych” efektów. Skorygowano przypisane do poszczególnych efektów kształcenia sposoby ich weryfikacji.
- **Ocena frekwencji na zajęciach stanowi jedno z kryteriów wspomagających** dokonanie oceny „rzeczywiście osiągniętych efektów kształcenia”. Wskazano odrębnie do każdego z efektów kształcenia mierzalne metody ich osiągnięcia.
- **Zweryfikowano karty przedmiotów:**
 - w odniesieniu do liczby efektów kształcenia, dokonano ich oceny i skorygowano w taki sposób, aby było możliwe ich osiągnięcie;
 - w kartach przedmiotów dokonano aktualizacji metod kształcenia, uwzględniono aktualną literaturę;
 - karty przedmiotu uzupełniono o uniwersalne charakterystyki dla danego poziomu PRK oraz charakterystyki drugiego stopnia dla danego poziomu PRK;
 - w kartach przedmiotów wyodrębniono efekty kształcenia wynikające ze standardów kształcenia nauczycieli dla specjalności „Wczesna edukacja z elementami logopedii”.

Wdrożono:

Procedurę nr 2, pozwalającą na dokonanie przez uczelniane gremia oceny i weryfikację przyjętych efektów kształcenia, a także **Procedurę nr 3** pozwalającą na ocenę studentów w zakresie osiągania efektów kształcenia.

Procedurę nr 5 dot. dostosowywania kierunkowych efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Opracowano i wdrożono (Załączniki: nr 3 Raportu z działań naprawczych) **nowe karty przedmiotów, oraz zalecenia Uczelnianej Rady Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej Kierunku Pedagogika ds. Jakości Kształcenia** adresowane dla kierunku pedagogika (Załącznik nr 4).

Zalecenia URJK oraz RP odnosiły się do: powołano specjalistów do oceny procesu dyplomowania; prowadzący seminaria zostali zobowiązani do określenia zakresu tematyki prowadzonych prac, niektórzy podali już konkretne tytuły prac dyplomowych.

URJK wysłuchała opinii na temat prac dyplomowych, stwierdzono, iż realizują one tematy właściwe dla kierunku, mają określony cel, metody, omówienie wyników. Obecny był komponent teoretyczny i empiryczny. Uzupełnień wymaga zakres wykorzystywanej literatury, ale co do zasady była ona aktualna. Za wartościowe uznano wyniki badań, choć wnioski sformułowano nazbyt ogólnikowo.

URJK poinformowała, iż na kierunku pedagogika dokonała zmian poprzez wprowadzenie nowych przedmiotów, tj. Edukacja społeczna, Wprowadzenie do praktyki pedagogicznej.

URJK poinformowała o wynikach ankiety studenckiej. Ocena ogólna dobry i bardzo dobry, ocena silnie zróżnicowana oraz niejednorodna w swej wymowie.

URJK poinformowała w wynikach hospitacji – na kierunku pedagogika (x4) oraz na studiach podyplomowych powiązanych z pedagogiką. Hospitowani nauczyciele uzyskali ocenę pozytywną.

ZO PKA poddał ocenie następujące przedmioty: Socjologia, Komunikacja w edukacji i negocjacje, Metodologia badań społecznych (skromna i wadliwie podana literatura nie odpowiadająca w pełni zakresowi kształcenia na zajęciach), Warsztaty teatru dziecięcego, Metodyka pracy kuratora sądowego, Prawne podstawy resocjalizacji (metoda weryfikacji jedna dla wszystkich efektów - „Praca z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego”), Edukacja matematyczna w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z metodyką (metoda weryfikacji to projekt zajęć).

W dalszym ciągu obecność na zajęciach jest traktowana jako kryterium oceny, a nie np. dopuszczenia do zaliczenia końcowego i uzyskania oceny. Zarzut ten pozostaje zatem nadal aktualny w odniesieniu do wskazanych Uczelni w toku wizytacji przedmiotów. Uczelnia zobowiązała się do usunięcia tych nieprawidłowości.

Ocena ZO PKA

Podjęte przez Uczelnię działania we wskazanym powyżej zakresie należą do korespondujących z zaleceniami ZO PKA zawartymi w pierwotnej uchwale PKA 508/2015. W tym procesie uczelnia zaangażowała gremia odpowiedzialne za system zapewnienia jakości, za nadzór oraz wdrażanie działań naprawczych i doskonalących. Uczelnia udokumentowała podejmowanie działania.

Ad. 3.

Ustalenia ZO PKA

Uczelnia dokonała **rewizji procedur recenzowania prac dyplomowych** oraz **innych procedur służących właściwemu dyplomowaniu**. Sprowadzają się one do tego, iż:

- a) nad prawidłowym przebiegiem procesu dyplomowania czuwa **komisja ds. monitorowania i oceny procesu dyplomowania**;
- b) w sposób szczegółowy **określono zasady dyplomowania, wymogi formalne i merytoryczne** względem prac dyplomowych (Procedura nr 7 – monitoring procesu dyplomowania);
- c) **analizie poddano prace dyplomowe**, które zostały obronione w uczelni od wizytacji ZO PKA, oceniono je ze zwróceniem szczególnej uwagi na zalecenia ZO PKA, tj.: nadzór promotorski i recenzencki.

W świetle dokumentacji UZZJK, wyznaczeni przez władze Wydziału nauczyciele akademicy dokonali oceny prac dyplomowych wypromowanych na kierunku pedagogika. Stwierdzono, iż prace realizują tematy właściwe dla kierunku, mają określony cel, metody, omówienie wyników. Obecny był komponent teoretyczny i empiryczny. Uzupełnień wymaga zakres wykorzystywanej literatury, ale co do zasady była ona aktualna. Za wartościowe uznano wyniki badań, czasami wnioski sformułowane nazbyt ogólnikowo. Poziom wypromowanych prac zbliżony, chociaż ujawniły się różnice nie tyle pomiędzy promotorami, co studentami i ich pracami. W toku prac WSZJK wypowiedział się na temat przyjętych tematów prac dyplomowych. Punktem odniesienia w procedurze dyplomowania są uczelniane zasady, standardy merytoryczne i formalne prac dyplomowych.

Ocena prac dyplomowych dokonana przez ZO PKA

- a. Znaczenie bajki dla rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym – brak uwag;
- b. Metody aktywizujące w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej na przykładzie Samorządowego Przedszkola Publicznego w Kaliskach (metody opracowania wyników i ich interpretacji nieadekwatne do przyjętych strategii i metody badawczej – studium indywidualnych przypadków - technika wywiadu. Graficzna prezentacja wyników w postaci wykresów i tabel jest właściwa dla metod ilościowych. Brak interpretacji o charakterze jakościowym. Za uchybienie należy uznać brak adekwatności pomiędzy deklarowanymi i wykorzystanymi metodami przez studentkę oraz tym co opisano w recenzji.
- c. Bajki które leczą, czyli o terapeutycznych właściwościach bajek. Praca o charakterze teoretycznym bez założeń metodologicznych, brak obecności metod w pracy, charakter opisowy, praca nie ma charakteru projektu badawczego.
- d. Rola i znaczenie ojca w procesie wychowania dziecka – brak uwag.

Uwagi:

- 1. Ocena procedur dyplomowania pozwala stwierdzić: oceny są zawyżone z uwagi na metodologiczną stronę prac dyplomowych; recenzje promotora i recenzenta nie wychwytyją słabości metodologicznej.
- 2. Niedoskonałości strony metodologicznej na etapie analizy krytycznej oraz ich doboru względem przedmiotu badań.

Ocena ZO PKA

ZO PKA stwierdza, że tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkiem i specjalnościami. Są one zróżnicowane tematycznie, eksponują aktualne i ważne w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Ich poziom spełnia kryteria przewidziane dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Nadzór promotorski lepszy niż podczas ostatniej oceny jakości kształcenia.

Ad. 4.

Ustalenia ZO PKA

Uczelnia przeanalizowała możliwość sformalizowania i usystematyzowania badań losów zawodowych absolwentów kierunku. W uczelni działa Biuro Karier. Monitorując kariery zawodowe absolwentów, zbiera się wymagane dane. Stwierdzono istnienie ograniczeń: tj. populacji absolwentów oraz poziomu zwrotności ankiet. **Wyniki badań z lat 2015 – 2017** przedłożono Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Uznano je za niesatysfakcjonujące z przyczyn wiarygodności. Dlatego od 2018 r. rozpocznie się wdrażanie pilotażowego programu (ankietowego) monitorowania jakości kształcenia obejmującego absolwentów.

Uczelnia okazała **projekt ankiety oraz regulamin prowadzenia badania losów absolwentów**.

Obok powyższej analizy, Uczelnia wskazała na konieczność **analizy raportów Wojewódzkiego Urzędu Pracy** w Gdańsku. Do realizacji tego zadania wyznaczony został pracownik Biura Karier.

Uczelnia dla podtrzymania kontaktów z absolwentami rozważa możliwość powołania Klubu Absolwenta Pomorskiej Szkoły Wyższej.

W dokumentacji do raportu (zał. nr 5) Uczelnia zawarła Ankietę dot. opinii absolwenta o jakości kształcenia i przydatności studiów do rynku pracy, zawiera ona 16 pytań (w tym metryczka). Ankieta ocenia przydatność i jakość kształcenia z uwagi na potrzeby i wyzwania zatrudnieniowe na rynku pracy w okresie 1 i 3 lat od ukończenia szkoły. Badania powinny być prowadzone zgodnie z Regulaminem prowadzenia badania losów absolwentów PSW. Regulamin obowiązuje od 1 marca 2018 r.

Ocena ZO PKA

Obecnie uczelnia nie dysponuje aktualnymi wynikami badań losów zawodowych absolwenta, ale z uwagi na lokalny charakter środowiska pozyskuje wiedzę o rynku pracy i sytuacji zatrudnieniowej innymi kanałami. Wskazują one, iż studenci/absolwenci kierunku i uczelni znajdują zatrudnienie w sektorze szkolnictwa, w sferze publicznej oraz gospodarczej.

Ad. 5.

Ustalenia ZO PKA

Zmodyfikowano suplement do dyplomu o przebyte praktyki i miejsca ich realizacji.

Suplement dla absolwentów specjalności Wczesna edukacja z elementami logopedii w cz. 5.2. zawiera zapis „Posiadane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe (o ile to możliwe): Uprawnienia do nauczania w przedszkolach i klasach I-III szkół podstawowych, placówkach edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci, poradniach oraz gabinetach logopedycznych, a także ośrodkach edukacyjno-rehabilitacyjnych”. Zdaniem ZO PKA takie sformułowanie jest nieprecyzyjne i mylnie sugerujące, w szczególności, że absolwent nabywa stosowne uprawnienia do nauczania w poradniach i gabinetach logopedycznych.

Suplement do dyplomu zawiera w cz.4.2. informację o efektach kształcenia, **lecz nie zawiera treści efektów kształcenia**, a jest jedynie odesłanie do strony internetowej www.psw.stg.pl. Przeprowadzony przez ZO PKA test dostępu okazał się nieskuteczny.

Ocena ZO PKA

Należy zmodyfikować treść suplementu do dyplomu w odniesieniu do: efektów kształcenia, opisu kwalifikacji/miejsca potencjalnego zatrudnienia absolwentów specjalności.

Ad. 6.

Ustalenia ZO PKA

Uczelnia dokonała oceny prawidłowości i skuteczności realizacji nadzoru nad procesem praktyk zawodowych. Nadzór sprawowany jest przez pełnomocnika dziekana ds. monitorowania skuteczności realizacji praktyk zawodowych.

Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia wskazała w ramach działań doskonalących na:

- konieczność **wdrożenia nowych rozwiązań organizacyjnych** dla zachowania transparentności zasad odbywania praktyk zawodowych;
- konieczność **rzetelnego i pełnego wypełniania dzienników praktyk**, z obowiązkiem szczegółowego opisu ich przebiegu - ma on uwzględniać opis wykonywanych czynności związanych bezpośrednio ze studiowanym kierunkiem – pedagogika. Do dokumentacji przebiegu praktyk zawodowych **dołączona musi być każdorazowo opinia opiekuna praktyki z instytucji**. Dla specjalności „Wczesna edukacja z elementami logopedii” studenci do dokumentacji realizacji praktyk zawodowych zobowiązani są dołączyć **scenariusze lekcji oraz arkusze hospitacji**.

W celu zwiększenia nadzoru nad realizacją praktyk zawodowych, pełnomocnik dziekana ds. monitorowania skuteczności realizacji praktyk zawodowych **dokonuje** (począwszy od roku akademickiego 2015/2016) **na miejscu losowej kontroli realizacji praktyk**. Dokumentują je: **ankieta potrzeb praktykodawcy oraz wzór raportu z rozmowy z pracodawcą**.

Wprowadzenie **nowej specjalności „Wczesna edukacja z elementami logopedii” skutkowało wprowadzeniem karty praktyki pedagogicznej** - pozwala na mierzalne sprawdzenie zakresu i jakości odbywanych praktyk zgodnych ze standardem kształcenia dla nauczycieli.

Realizacja praktyk zawodowych unormowana została na podstawie **programów praktyk na specjalności: Wczesna edukacja z elementami logopedii oraz resocjalizacja z aktywnością fizyczną**.

W dokumentacji do raportu (zał. nr 8) zamieszczono **Ankiety diagnozy potrzeb praktykodawcy**, jest ona przeznaczona do ofertów praktyk studentów kierunku pedagogika. Ankieta obejmuje pytania odnoszące się do specyfiki podmiotu przyjmującego, celów praktyki. W części dot. oceny (wadiwie wpisano „absolwenta” zamiast praktykanta), ankieta pyta o zaangażowanie, wiedzę, umiejętności, opanowanie języków obcych, o samodzielność, przedsiębiorczość i kreatywność, o przygotowanie do realizacji praktyk zawodowych, o mocne strony praktykanta oraz o możliwość usprawnienia jego pracy. Formularz ten obejmuje także „Raport z rozmowy z pracodawcą” obejmujący: formę kontaktu z pracodawcą oraz podsumowanie wyników rozmowy (spostrzeżenia pracodawcy w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, opinie pracodawcy nt. programu kształcenia, sugerowanie zmian w programie kształcenia).

Scenariusz lekcji opracowany przez studenta (Zał. nr 9) obejmuje następujące elementy: przedmiot, klasa/grupa, tematyka zajęć, Cel zajęć, plan realizacji tematu, środki dydaktyczne. Drugim elementem dokumentu jest **Arkusze hospitacji lekcji** obejmujący obok danych zajęć i nauczyciela prowadzącego tabelkę do wypełnienia przez studenta (Elementy lekcji, czynności nauczyciela, wyniki obserwacji odnoszące się do: celu lekcji, przebiegu głównej części lekcji, kontroli i oceny osiągnięć uczniów, relacji interpersonalnych, organizacji zajęć, uwag pohospitacyjnych). Trzecim elementem jest opinia o odbyciu praktyki pedagogicznej. W części „Opinia o pracy pedagogicznej praktykanta” ocenia się: umiejętność planowania czynności nauczycielskich, organizowania przydzielonych zajęć i czynności, znajomość i wykorzystanie literatury pedagogicznej, przejawianie inicjatywy w pracy pedagogicznej, rozumienie potrzeb uczniów, umiejętność nawiązywania kontaktu z uczniami, obowiązkowość i odpowiedzialność, ogólną charakterystykę studenta-praktykanta oraz ocenę ogólną.

Program praktyki realizowanej przez studentów pedagogiki, spec.:

- **Wczesna edukacja z logopedii dla studentów, którzy rozpoczęli kształcenie od 01.10.2015 r. Cele praktyki:** Praktyka stanowi integralną część studiów pedagogicznych. Praktyka na studiach niestacjonarnych jest praktyką ciągłą, w formie wolontariatu, ustalonego za porozumieniem stron. **Program praktyk:** 1. Praktyka trwa 3 miesiące (12 tygodni)/360 godzin; 2. Godzina dydaktyczna wynosi 45 minut; 3. Student realizuje praktykę pod kierunkiem nauczyciela-opiekuna wyznaczonego przez dyrekcję placówki. 4. Praktyka realizowana jest w III semestrze (30 h) tzw. praktyka asystencka oraz w semestrze IV (120 h) praktyka w przedszkolu; w semestrze V (120 h) praktyka w klasach I-III oraz w VI (90 h) praktyka logopedyczna. 5. W semestrze IV student powinien odbyć 120 godz. praktyk (4 tyg.) w przedszkolu. W czasie praktyki studenci wykonują: Rozkład godzin: Prowadzenie zajęć w przedszkolu: 60 h Grupa 3-latków – 20 h prowadzenia zajęć; Przeprowadzenie hospitacji: 30h; 30h inne czynności. 6. W semestrze V student powinien odbyć 120 godz. praktyk (4tyg.) w szkole (klasy I-III). Rozkład godzin: Prowadzenie zajęć w szkole: 60 h; Przeprowadzenie hospitacji: 30 h; 30 h inne czynności. 7. W semestrze VI student powinien odbyć 90 godz. praktyk (3tyg.) w szkole podstawowej lub w przedszkolu lub w gabinecie logopedycznym w zakresie praktyki logopedycznej.

- **Program praktyki logopedycznej. Teren praktyk:** Przedszkola, szkoły podstawowe, placówki edukacyjno-terapeutyczne dla dzieci, poradnie logopedyczne, gabinety logopedyczne, ośrodki edukacyjno-rehabilitacyjne, inne podobne placówki. **Sposób dokumentacji praktyk:** 1. Podczas praktyki student prowadzi "Dzienniczek praktyk", w którym zamieszcza plan zajęć-chronologiczny rejestr swoich czynności. 2. Dyrektor danej placówki lub nauczyciel-opiekun praktyk potwierdza odbycie danej ilości godzin praktyk i czynności wykonanych przez studenta. 3. Zaliczenie praktyki w indeksie dokonuje Dziekan na podstawie: „Dziennika praktyki”, Opinii nauczyciela –opiekuna praktyki, scenariuszy lekcji opracowanych przez studenta, arkuszy hospitowanych zajęć, 4. Druki oraz dzienniczek praktyk (w tym skierowanie na praktyki i porozumienie) należy odebrać w Dziekanacie.
- **Program praktyki realizowanej przez studentów pedagogiki na specjalności „Resocjalizacja z aktywnością fizyczną”.** Dokumentacja obejmuje: I. Cele praktyki; II. Organizacja i przebieg praktyki: zasadniczy wymiar praktyki to 360 godz.; III. Zadania realizowane przez studenta podczas praktyki; IV. Zadania placówki; VI. Zaliczenie praktyki. Przykłady placówek w których studenci mogą odbyć praktykę warsztatową: Pogotowie Opiekuńcze / Ośrodek Wychowawczy / Świetlica Socjoterapeutyczna / Punkt Pomocy dla Ofiar Przemocy/ Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień /Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie/ Sąd Rejonowy /Okręgowy (praktyka przy kuratorach rodzinnych) / Schronisko dla Nieletnich/Zakład Poprawczy / Areszt Śledczy.

Ocena ZO PKA

Analiza dokumentacji pozwala uznać, że podjęte i opisane działania są przeprowadzane i właściwie dokumentowane. Należy jednak stwierdzić, iż Uczelnia praktykuje zaliczanie praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej, np. na stanowisku pomoc nauczyciela (nr al. 3122), co jest niezgodne z zakresem kompetencji i zaliczanych efektów kształcenia. Zatem w tym zakresie zachodzi konieczność modyfikacji zasad i realizacji praktyk.

Ad. 7.

Ustalenia ZO PKA

Uczelnia dokonała **aktualizacji Regulaminu pomocy materialnej** dla studentów, w taki sposób, aby zawierał unormowania prawne niezbędne dla spełnienia wymogów formalnych wymaganych prawem (Zał. nr 11 do raportu).

Ocena ZO PKA

Dokonane zmiany czynią zadość sugestiom PKA.

Część III: Informacje o pozostałych zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, jakie zaistniały w okresie między przeprowadzeniem przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą wymienioną w części I, a otrzymaniem zawiadomienia o powtórnej ocenie jakości kształcenia oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

Senat Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w drodze **uchwały** z dnia 28 kwietnia 2015 roku dokonał **zmiany profilu kształcenia na kierunku pedagogika z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny**, dostosowując go do obowiązujących przepisów.

Senat Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w drodze **uchwały** z dnia 28 kwietnia 2015 roku **przyjął opis efektów kształcenia** dla kierunku pedagogika adekwatny dla profilu praktycznego, który to opis uwzględnia efekty nauczycielskie, wynikające z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2012 poz. 131) – dla specjalności – *Wczesna edukacja z elementami logopedii*.

Ustalenia ZO PKA

- Uczelnia okazała (Zał. Nr 1) stosowną dokumentację potwierdzającą zmianę profilu kształcenia oraz przyjęte nowe efekty kierunkowe.
- ZO PKA zapoznając się z kierunkowymi efektami kształcenia dla profilu praktycznego stał na stanowisku, iż przejście na profil praktyczny powinno uwzględniać uwagi sformułowane podczas oceny profilu ogólnoakademickiego i czynić założenia programowe realizowanego obecnie kształcenia na profilu praktycznym – wolnym od stwierdzonych uprzednio uchybień.
- Analiza kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika na profilu praktycznym pozwala ZO PKA stwierdzić - w odniesieniu do liczby, struktury, treści kierunkowych efektów kształcenia, iż opracowano i wdrożono efekty kształcenia wg charakterystyk uwzględnionych w Polskiej Ramie Kwalifikacji na p. 6. Przyjęto 17 efektów z zakresu wiedzy, 13 z umiejętności oraz 7 kompetencji społecznych.
- ZO PKA zwraca uwagę na zachwianie proporcji liczby/wagi efektów pomiędzy wiedzą i umiejętnościami. Profil praktyczny powinien silniej eksponować rozwój umiejętności o charakterze praktycznym w powiązaniu z wiedzą. Analiza zawartości treści (ich zakresu) pozwala uznać, iż są one właściwe z uwagi na przyjętą koncepcję kształcenia oraz zakres kształcenia na kierunku pedagogika. brak jednakże przypisania symbolem w stosownej uchwale Senatu Uczelni nr 02/1018 z dnia 21 lutego 2018 r.), są one właściwe dla kształcenia kierunkowego i stanowią należytą podstawę dla specjalności.
Zaleca się po zamknięciu pierwszego etapu kształcenia dokonanie ewaluacji efektów kształcenia na poziomie kierunku celem ich uspołnienienia w kierunku zredukowania liczby.
- Uczelnia realizuje na kierunku dwie specjalności:

- *Wczesna edukacja z elementami logopedii*
- *Resocjalizacja z aktywnością fizyczną.*
- W Regulaminie Uczelnianego WSZJK określono związek kierunku pedagogika z misją i strategią uczelni w taki sposób, aby wprost określić rolę, jaką kierunek odgrywa dla podnoszenia poziomu kształcenia w regionie Kociewia oraz jest odpowiedzią na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (Załącznik nr 12).
- W kartach przedmiotów **obok weryfikacji metod oceny efektów kształcenia**, dokonuje się analizy **literatury przedmiotu pod kątem jej adekwatności i aktualności**.
- W związku z ulokowaniem kierunku **w obszarze nauk społecznych i humanistycznych dokonano procentowego podziału liczby punktów ECTS** dla każdego z nich; **określono ogólną liczbę punktów ECTS**, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich. Przyporządkowanie to jest właściwe z uwagi na zakres treści/efektów humanistycznych i społecznych.
- Uczelnia na poziomie Wydziału podejmuje i dokumentuje działania (Załącznik nr 5. Procedury WSZJK) odnoszące się do: terminowego składania sylabusów z prowadzonych zajęć; organizacji zebrań zakładów wchodzących w skład Wydziału, celem omówienia bieżących problemów dot. jakości kształcenia; raportowania jednostek dydaktycznych za jakość kształcenia; wyznaczeń i przeprowadzenia hospitacji zajęć; organizacji ankietyzacji wśród studentów oraz wśród absolwentów; działalności Biura Karier; raportowania przez URdS.JK, przez ZdS.ZJK, RP).

Ocena ZO PKA

ZO PKA stwierdza, że podjęte dodatkowo działania naprawcze i doskonalące mają wspomagający charakter i przyczyniają się pozytywnie do budowania kultury jakości na Wydziale.

Część IV : Podsumowanie – zawierające wnioski dotyczące skuteczności i kompleksowości wprowadzonych zmian

ZO PKA stwierdza, że podjęte przez Uczelnię działania usuwają na poziomie formalno-prawnym oraz organizacyjno-dokumentacyjnym uchybienia zawarte w Uchwale PKA nr 580/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2015 r., stanowiących przesłankę oceny warunkowej. Stanowią one mogą należyty punkt wyjścia dla doskonalenia nauczania na kierunku pedagogika.

Na obecnym etapie wymagana jest korekta:

- suplementu do dyplomu w części odnoszącej się do opisu kwalifikacji i potencjalnego miejsca zatrudnienia absolwentów specjalności;
- suplementu do dyplomu poprzez umieszczenie w nim kierunkowych efektów kształcenia;
- zapisu Regulaminu praktyk odnoszącego się do zaliczania praktyk, uwzględniania zatrudnienia w zaliczaniu praktyki.

Jednocześnie ZOPKA w odniesieniu do realizowanego obecnie profilu praktycznego rekomenduje rozważenie:

- opracowanie efektów specjalnościowych;
- korekty programu dla profilu praktycznego uwzględniającego ww. sugestie.

Przeprowadzona ewaluacja jakości kształcenia poprzez: lekturę prac dyplomowych oraz prac dyplomowych, dzienników praktyk studenckich, analizę zawartości efektów kształcenia wraz z oceną założeń koncepcyjnych programu kształcenia, analizę sylabusów **pozwala uznać, iż uczelnia usunęła stwierdzone uchybienia i spełnia kryteria oceniane kryteria częściowej oceny programowej w stopniu „w pełni”.**

Jednocześnie ZO PKA rekomenduje następujące zalecenia z obowiązkiem ich sprawozdania w połowie trwania akredytacji:

- wyniki oceny prac dyplomowych sporządzone przez uczelniane gremia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości;
- wyniki oceny praktyk studenckich, w szczególności miejsc i zasad ich odbywania oraz zaliczania;
- wyniki oceny przeglądu kart przedmiotów z uwzględnieniem efektów kształcenia oraz form dydaktycznych i weryfikacji;
- wyniki analiz losów zawodowych absolwentów, ich wpływu na doskonalenie programu kształcenia na kierunku pedagogika.

Ogólna ocena spełnienia kryteriów powtórnej oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium uzasadniająca wydanie oceny warunkowej	Ocena stopnia spełnienia kryterium po powtórnej ocenie programowej Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Znacząco	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Znacząco	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni	

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni	-
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia		-
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia		-
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni	-
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	Znacząco	W pełni

Na podstawie raportu cząstkowego sporządził